

Rabin, Clinton i Arafat, principals protagonistes d'un acord històric.

ARXIU

INTERNACIONAL

Jericó, capital provisional de l'autonomia palestina

La ciutat més vella, al país més nou

Un poble de 7.000 habitants, ple de referències bíbliques, serà la capital provisional dels palestins. Els problemes de controlar Gaza i la dificultat de tractar la qüestió de Jerusalem així ho han aconsellat.

Mentre a Washington signaven l'acord, a Jericó la gent cantava pels carrers enarborant banderes palestines i retrats de Iàsser Arafat. Només uns pocs dies abans, aquesta gosadia els hauria costat una visita a la comissaria o a la caserna de l'exèrcit. Ara tot l'oasi, Jericó és un oasi, apareixia pintat de negre, blanc, verd i roig. Fins i tot hi havia qui feia l'agost amb unes surrealistes samarretes-bandera, de molta acceptació entre la població local. Les televisions de tot el món transmetien els llums de la miniplaça que s'obre al final de la carretera de Jerusalem i que hostatja l'ajuntament, el servei de taxis, la parada de l'autobús, l'oficina del lloguer de bicicletes i, una mica més enrere, la policia (israeliana, és clar), correus i l'Hotel Hisham, que viu el període més esplendorós de la seua història.

En virtut de l'acord de pau, Jericó esdevindrà la ciutat capital de l'autonomia pa-

lestina. De fet Jericó i Gaza seran l'autonomia palestina, mentre es negocia l'ampliació del règim a la totalitat de Cisjordània i l'escull, insalvable, de Jerusalem. A Jericó pocs accepten que el seu poble siga "la" capital. Però també els resulta difícil de dissimular com se senten de cofois del protagonisme assolit. La raó de la capitalitat de Jericó és doble. Els palestins no acceptaven de començar a Gaza i prou. Temien que, així, els israelians posarien dificultats sobre Cisjordània, el nucli territorial i geogràfic real de Palestina. Però tampoc no podien acceptar —i això els israelians ho entenien a la perfecció— Gaza i prou perquè a Gaza el control de la situació no és fàcil. A Gaza l'OAP d'Arafat sua per a mantenir-se viva enmig de la força creixent dels islamistes d'Hizbal-lah i Hamas. Gaza és la depauperació i la misèria exemplificades en un territori exigü on no cap més gent. Una mina a punt d'explotar. A Jericó, en canvi, l'Organització per l'A-

llibrament de Palestina no té problemes per a manar. I, a més, Jericó és un poblet bonic, terra d'estiu, amb cases ben preparades per a acollir Arafat amb la dignitat que aquest reclama.

A MITJA HORA DE JERUSALEM

Diuen, els de Jericó ho defensen a capa i espasa, que aquesta és la ciutat més antiga del món. També és, o deu ser, una de les ciutats més baixes del món. Pròxima a la Mar Morta, Jericó està a 395 metres sota el nivell del mar. Físicament és un oasi típic. Venint de Jerusalem, la carretera la presenta primer com un punt llunyà i blanc i, conforme s'hi acosta, com un esclat de colors. En la ruta, poc més d'una mitja horeta de viatge, es troben indrets bíblics (la Betània del bon samarità i la resurrecció de Llätzer), campaments de refugiats i mines abandonades. També una església ortodoxa

grega, la muntanya de les Oliveres, on Montolivet, i un parell de campaments, encara, de beduïns. Una fortalesa de les croades obre pas a Nebi Musa, reverenciada pels musulmans, que creuen que hi ha ací la tomba de Moisès. El Deuteronomi sembla que adjudique a aquest punt la visió que tingué el patriarca de la terra promesa. Més enllà, el desert de Judea acapara la visió, però abans d'arribar a Jericó, el viatger encara pot buscar el monestir de Sant Jordi o Wadi Qelt, una ruta a través d'un barranc que ofereix visions esplèndides de la terra aspra. Després el camí ja és obert a Jericó, la capital, momentània, de Palestina. Pel camí, sempre doblat per una ruta per a ciclistes, l'experiència més impressionant és la baixada contínua de nivell. Dels 820 metres sobre el mar fins als 395 sota mar —amb

un cartell que indica exactament el punt en què el viatger es troba justament a nivell de mar—. En conseqüència, tot canvia: la temperatura, la pressió, la humitat, la percepció...

UN POBLET FET CAPITAL

Jericó no té gaire més cosa que història. De fet hi ha tres carrers que defineixen el perímetre bàsic de la ciutat i unes poques extensions enfora, especialment cap a la carretera que el lliga a al-Qods (és a dir a Jerusalem) i cap als ponts Abdul-lah i Allenby (és a dir cap a la improbable Jordània). Els ponts han estat tancats durant anys i en les ribes respectives del Jordà les famílies es criden de banda a banda i s'ensenyen els xiquets. Algunes provisions permeten de tant en tant el pas del pont, vigilat de molt prop per les tropes del Tshal. Durant la guerra dels Sis Dies el pont Allenby es féu famós perquè era la ruta preferida dels milers de palestins refugiats a Jericó i que buscaven el camí d'eixida cap a Jordània. La majoria d'aquells refugiats continuen vivint als campaments de l'altra banda del riu. El pont, de moment i malgrat l'autonomia, quedarà específicament sota control jueu.

La majoria dels habitants de Jericó viuen del fruit de la terra. L'oasi és ric i fructífer, però la fruita és més cara en les paradetes dels carrers que no a Jerusalem, on l'envien cada matí. Tanmateix Jericó té també un espai per al turisme. Els palestins rics de la Cisjordània acostumen a tenir-hi cases escandaloses. El rei de Jordània mateix encara hi conserva la seua, tancada a pany i clau. I això explica que un poblet de set mil habitants tinga, almenys, tres restaurants decents: la Gòndola, l'Al-Khayyam i la Vall Verda, un restaurant que dona a la carretera, amb piscina i tot.

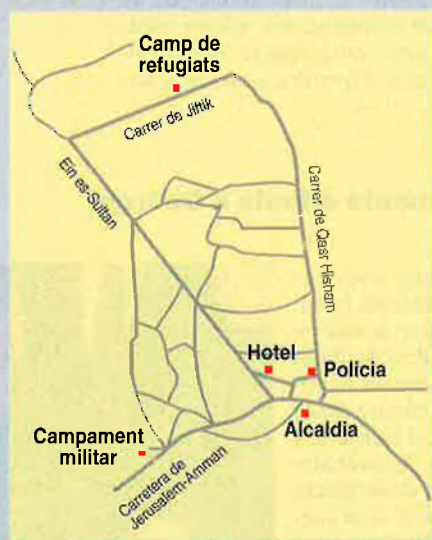
A Jericó hi ha també palaus, especialment el d'Isham, un indret construït al segle VII pels Omeies i que servia de residència d'estiu als califes de Damasc. No és l'únic passat gloriós: els israelians prefereixen la Jericó antiga, un parell de

Però el camp queda lluny de la petita política local, que es fa a l'altra punta del poble. Just a l'entrada de la carretera de Jerusalem, hi ha el campament militar, a uns cinc-cents metres de la casa de la vila, l'hotel, l'oficina de policia, etcètera. Del campament militar, no se sap què en faran a partir de desembre, quan comence la retirada. El més fàcil és que l'abandonen o que el cedesquen a les noves autoritats. Als voltants de Jericó no hi ha colònies hebrees, no hi ha els polèmics assentaments. Només un parell de nuclis de "nahalim", aquella espècie de soldats-colons encarregats de vigilar la frontera amb Jordània. I això no serà problema, perquè l'acord preveu clarament que la frontera continuarà en mans israelianes. Amman, la capital de Jordània, és només a una hora de camí de Jericó.

Ara la gran incògnita és si l'administració autònoma palestina s'instal·larà a Jericó. Tot sembla indicar que sí. Hi busquen a tota pressa una casa per a Arafat. I els comerciants locals es freguen les mans de pensar com canviarà el poble amb tants ministres i funcionaris com vindran a instal·lar-s'hi. Tot i això, l'OAP no ho té tot clar i decidit. Sí, Jericó exercirà de capital oficial, però a Gaza hi ha gairebé un milió de persones que no entenen gaire com els

JERICÓ, CAPITAL PROVISIONAL DE PALESTINA

Jericó

INFORMACIÓ: VICENT PARTAL / GRAFIC: VICTOR NAVARRO

quilòmetres a l'oest de la ciutat, la que va veure com les seues muralles s'enfonsaven sota les trompetes israelites de l'Antic Testament. Més a l'oest hi ha la muntanya de la Temptació, que és, diuen, on Jesús fou temptat pel dimoni, i, a l'altra banda de la carretera, la font del Soldà o d'Elies, segons la religió de qui l'ensenye. La font proporciona un dels negocis més sostinguts de la ciutat: la venda d'aigua, bàsicament per als pelegrins (jueus, cristians o musulmans...), i com a recordatori. Una miqueta més enllà, encara, hi ha la sinagoga antiga i l'últim camp de refugiats que resta i que eleva la xifra dels habitants del Jericó real, de 7.000 a, potser, 13.000.

poden dirigir des d'un poblet separat per quilòmetres de terra jueva. I encara queda la greu qüestió de Jerusalem, reclamada per tothom i on l'OAP ja ha instal·lat una vistosa oficina amb la bandera flamejant dalt un màstil i on els futurs funcionaris palestins treballen a un ritme infernal preparant el futur. Ningú no ignora que això de Jericó és temporal. Però tampoc ningú no ignora que la solució més tranquil·la ara mateix és la capitalitat d'aquest poblet, del qual, en 1974, els israelians ja provaren de retirar-se unilateralment com a gest de bona voluntat envers Jordània.

Vicent Partal